Nro. 224.

DZIENNIK

Patryotycznych Politykòw w Lwowie.

Dnia 1go Października 1796.

Gazety.

FRANCYA.

Z Paryża dnia 5. Września. Lubo armia Oceanu i wewnętrzna miała rospuścić część swego woyska, z tém wszystkim listy z *Brest* zgodnie donoszą, że w Bretanii zbiera się 60,000. ludzi, i że tak w *Brest*, iak St. *Malo* gotuią wiele statków płaskich, które, iak powszechnie wnoszą, przeznaczone są do wylądowania na brzegi Angielskie. W *Ostendzie*, *Dunkierce*, *Fliessingen* i t. d. podobnież wiele buduią statkow przewozowych.

Teraz się domyślaią, że eskadra Admirała *Rychery* z diwizyami Hiszpańskiemi popłyneła do Indyi Zachodnich. Gdyby rzeczona eskadra była przeznaczona do którego portu Francuskiego, od miesiąca wypłynąwszy z *Cadix*, powinna by iuż była w nim stanąć.

Zurnal ieden tuteyszy następuiące czyni uwagi nad ratyfikowanym zaczepnym i odczepnym Traktatem z Hiszpanią: „Rada sset potwierdziła iuż trakt t związkowy z Hiszpanią. Przewidziała ona, że lubo przy teraźnieyszych okolicznościach nie może bydź doskonały, lecz na przyszłość może się stać użyteczny; nadto sprzeciwiałoby się to polityce, gdyby Francya opuszczała w ten moment Hiszpanią, kiedy na własne iey żądanie, związkiem może Anglii zadać cios niespokoyny. W reszcie Traktat ten iest prawie odnowieniem dawnych paktów Familii, który szczególniey odpowiada dzisieyszym okolicznościom, i nowym prawidłom Rzeczypospolitey. Zawiera on między inszemi: że strona zaczepiona w ten moment może wezwać drugą na swą pomoc. Ta ostatnia powinna dostawić zaczepionym 15. okrętów

tów liniowych pierwszey rangi, 18,000. infanteryi i 6000. kawaleryi. Eskadra albo oddzielnie, alba też złącznie operować będzie z siłą strony zaczepioney. W 18. artykule wyrażono, że złączenie eskadr osobliwie przeciw Anglii mieysce mieć powinno; tym więc sposobem sam ten Traktat można brać za wypowiedzenie woyny z strony Hiszpańskiey Anglii i t. d. „

Minister X. *Würtemberg*, Pan *Mandelslobe* przywiózł do Paryża temi dniami ratyfikacyą Traktatu od swego Dworu. Głoszą, że i Cyrkuł Frankoński przez zesłanych tu swych Pełnomocników, PP. *Zwanziger i Rhodius*, zawarł pokóy z Francyą. — Wiadomość o retyradzie armii Jenerała *Jourdana* z Frankonii mało tu sprawiła na umysłach mieszkańców wrażenia. Lud zdawna oswoiony z zwycięstwy i przegranemi, z oboiętnością przyimuie doniesienia iednego lub drugiego rodzaiu. — Z *Cadix* pod 8. Sierpnia następuiąca tu przyszła wiadomość: „Kuryer ieden, który przed 2. dniami wysłany był od tuteyszych negocyantów do *Gibraltaru*, powrócił z niczym, gdyż znalazł fortecę ową opasa-

ną od lądu przez woyſka Hiſzpańſkie. „ Jenerał *Kellerman* odprawiał niedawno rewią w obozie pod *Lugdunem*, i poſłał część tey armii do Włoch. — Piſmo iedne pod tytułem: *Nouvelles Politiques* twierdzi, że gdy *Blanchard* w 1784. z pola Marſowego puſzczał balon, młodzieniec ieden z ſzpadą w ręku chciał ſię wedrzeć na galeryą, i wznieść na powietrze; lecz przytomni wſtrzymali iego zapęd. Ten młodzieniec miał bydź Jenerał *Buonaparte*. Te mniemanie ieſt błędne, gdyż młodzieniec ów zwał ſię *Dupont* rodem z *Touloufe*, i ſłużył w reimencie *Tourraine*. To zaś na pochwałę prawdziwą ſłużyć może Jenerałowi *Buonaparte*, że poſiada taką zręczność, iaką poſiadał niegdyś *Ceſar*. Może diktować zarazem dwom lub trzem ſekretarzom liſty w różnych przedmiotach, co okazuie wielą przytomność i żywość umyſłu. — Jenerał *Hoche* mianowany zoſtał naywyżſzym kommendantem nad pozoſtałą armią Oceanu.

Jenerał *Buonaparte* donoſi Direktoryatowi z Medyolanu pod 26. Sierpnia co naſtępuie: Dnia 24. Jenerał *Sabuguet* uderzył na nieprzyiaciół oſzańcowanych

przy

przy *Governolo i Borgoforte*, chcąc ich spędzić do murów *Mantuy*. Ten zamysł zupełnie się udał, a nieprzyiaciel po stracie 500. ludzi w ubitych, rannych i poimanych, cofnąć się musiał z rzeczonych stanowisk. Półgalery nasze wypłynęły iuż z *Peschiera*, i zabrały nieprzyiaciołom 10. wielkich statków z 2. armatami.

Jenerał *Moreau* daie także rapport o bitwie zaszłey przy *Friedberg* w Bawaryi, i o przeyściu za rzekę *Lech* w tey treści: Dla ułatwienia kroków armii Jenerała *Jourdan* przedsięwziąłem uderzyć na korpus Jenerała *Latour* pod *Friedbergiem*. Tym końcem przeprawiłem woyska 24. za *Lech*. Wolonterowie wzniósłszy oręż i ładownice nad głowę, rzucili się w brod przez te rzekę. Wody raptowne porwały z sobą pierwszy szereg ochotników; lecz szybka pomoc, prócz kilku, uratowała tonących. Ten przypadek nie zraził bynaymniey reszty woyska. Nieprzyiaciel zewsząd attakowany, musiał w ucieczce szukać bespieczeństwa. Strata iego wynosi w poimanych do 2000., między któremi liczy się 40. officyerów, 3. pierwszey

wſzey rangi i Adiutant Jenerała *Latour*. Przytym zdobyliśmy 17. armat i 2. chorągwie. W ten moment przybywaią do obozu Pełnomocnicy Bawaryi z prozbą o zawieſzenie broni.— Kommiſſarz *Hausman* dodaie, iż ſię iuż zatrudnia układaniem punktów negocyacyi z Pełnomocnikami od Xiążęcia Bawarſkiego.

Jenerał *Jourdan* donoſi także pod 24. Sierpnia Direktoryatowi co naſtępuie: „Arcy-Xiąże Karol przyłączywſzy 25,000. ſwego woyſka do korpuſu Jenerała *Wartensleben*, uderzył na Jenerała *Bernadotte* dnia 22. przy *Teininq*. Zaczepiony dał w tym razie nowe dowody ſwego męſtwa i talentów; lecz zagrożony ſkołowaniem od przewyżſzaiącey ſiły, muſiał ſię cofnąć między *Lauf* i *Nüremberg*. Potém nieprzyiaciel rzucił ſię w tył moiey armii, i zagroził ey podobnież odcięciem. Wśrzód tych okoliczności niepodobna było roſpierać ſię na ſiły, które o wiele były nie równe; cofnąłem ſię więc do *Amberg*. Ale i w tem ſtanowiſku ſprzodu i boku attakowany w momencie, po odporze, który zupełną przyniósł ſławę woyſkom Francuſkim, muſiałem ſię cofnąć do *Sulzbach*. Dalſzych

ſzych okoliczności tego zdarzenia donieść ieſzcze nie mogę. Teraz ſię myślę cofać ku *Forchheim*. Spodziewam ſię, że Jenerał *Moreau* będzie korzyſtał z tych okoliczności, i przez ſwe obroty zmuſi ścigaiących mnie nieprzyiaciół do powrotu nad *Dunay*.

Rada ſtarſzych dnia 2. potwierdziła warunki pokoiowe z Margrabią *Baaden*. *Vaublanc* ſtanął przed kratkami i zaprzyſiągł wieczną nienawiść godności Królewſkiey. Rada 5ſet na taiemney Seſſyi roſtrząſała Alians zawarty z Hiſzpanią.

WŁOCHY.

Feld: *Wurmſer*, iak ſię okazuie z rapportu iego, ſtoi ieſzcze z ſwym korpuſem przy *Etſch*, i po oſtatniem donieſieniu nie miał żadney rozprawy z nieprzyiacielem. Natomiaſt donoſi Feld: *Dawidovich* z Tyrolu z pod *Neumarkt* 14. Września, że dnia 9. kazał Jenerałowi *Laudon* uderzyć na ſtanowiſko nieprzyiaciół przy *Deutſch-Metz*, i ſpędzić go od St. *Michael* aż za *Lavis*. Dnia 13. Francuzi ſpędzeni ieſzcze zoſta-

ń z *Cembra*, które stanowisko zastania teraz doliny *Fleimser*. Rzeczony Feldmarszałek donosi ieszcze, że posiłki z 4. batalionów złożone stanęły iuż z Austryi przy cieśninach *Pantaffel*, a reszty co moment się spodziewano.

Dnia 26. czytano w Senacie Bonońskim plan nowey Konstytucyi Republikańskiey. Po przeczytaniu wyznaczono Kommissyą do rostrząśnienia i rospoznania należycie tego planu.

W *Medyolanie* Rząd formuie Gwardyą Narodową, która się ma składać z 8. batalionów, i wszyscy obywatele od 16. do 55. lat maią się do niey podawać.

Jenerał *Buonaparte* znaydował się ieszcze dnia 30. Sierpnia w *Brescia*.

(z *Dodatkiem*.)

DODATEK

DO DZIENNIKA Nro 224.

UWIADOMIENIE.

Wyszczegőlnienie osőb, ktőre się przykładaią do dobrowolnych ofiar na woynę.

1. Urodzony Józef *Ulaniecki* dziedzic *Więckowic* w Cyrkule Przemyskim, zawerbowawszy 4. ludzi własnym kosztem, ofiarował ieszcze na usługi kraiowe bezpłatnie 4. konie. 2. Sekretarz Cyrkularny Przemyski Józef Samuel *Kriebl* ustąpił z podwyższoney swey pensyi 100. Ryńskich, i te do końca woyny rocznie wypłacać myśli na potrzeby tamteyszey kommendy werbowniczey. 3. Ekonom Peczyniski *Dans*, złożył na potrzeby woienne Zł. Ryń. 25.

WŁO-

WŁOCHY.

Kommiſſarze Francuſcy oznaczyli iuż w *Rzymie* z nayprzednieyſzych rękodzieł i ſtatuy ſztuk 100., które na mocy zawieſzenia oręża maią bydź wydane Francyi. Między temi liczą *Apollina*, *Laocon*, *Torſo*, *Herkuleſa* z Watykanu, *Wenerę*, *Auguſta* w Todze, *Antynouſa* umieraiącego ſzermierza 9 *Muz*, *Catona*, *Minerwę*, i t. d.; przytym wiele malowań *Rafaela Domenichino Sachi* i t. d. — Nocą z 28. Sierpnia wyprawiono z Rzymu część kontrybucyi dla Francyi do Medyolanu. Odeſłanie ſtatuy i malowań z Rzymu do Paryża nie tak rychło naſtąpi, gdyż lud niechętnym okiem ſpogląda na te zabory, a Papież każe każdą ſztukę kopiować dla ſiebie. Wice-legat Papieſki i Arcybiſkup *Ferrary* areſztowany dawniey, wypuſzczony teraz zoſtał na wolność od Jenerała *Buonaparte*.

Pełnomocnik Papieſki z Paryża przyſłał do Rzymu warunki, pod iakiemi Direktoryat chce zawrzeć pokóy, a ponieważ nie miał zupełney mocy, dla tego negocyacye zerwane w Paryżu zoſtały,

ły, i Direktoryat polecił Kommissarzom *Salicetti i Garrau* ukończenię zupełne pokoiu z Papieżem w Włoszech. S. Oyciec mianował Kommissyą z 12. Kardynałów złożoną, która ma rostrząsnąć warunki pokoiowe, iakię teraz podał Direktoryat.

NIEMCY.

Z Nüremberga 5. *Września*. Smutny los naszego miasta w śrzód woyny dzisieyszey, niezmierna liczba rekwizycyi od Francuzów włożoney na obywatelów, zmusiły ich nakoniec poddać się opiece i protekcyi Króla Jmci Pruskiego, a to pod następuiącemi warunkami; 1. Aby Król Pruski wymógł na Francuzach darowanie niedopłaconey kontrybucyi. 2. Aby się starał o potwierdzenie u Cesarza i Rzeszy naszego poddaństwa. 3. Aby na siebie przyiął wszystkie długi przed i pod czas wkroczenia Francuzów od miasta zaciągnione. 4. Aby wszystkie urzędy Nüremberczykami osadzone były. 5. Miasto powinno bydź wolne od kon-

skry-

ſkrypcyi, kwaterunków i t. d. Liczba woyſk Pruſkich, które tu wkroczyły, wynoſi do 2000.

Ellingen w Frankonii także ſię poddało pod opiekę Kròla Pruſkiego.

Przeciwko obięciu w wieczną poſeſſyą Núremberga od Króla Pruſkiego, Miniſter Ceſarſki, Hrabia *Schlick*, uroczyſtą zaniòſł dnia 3, Września proteſtacyą. Mimo to, wiele ieſzcze dominiów Frankońſkich żąda opieki Pruſkiey.

Z Berlina piſzą, że Król Pruſki, ſtòſownie do żądania Miniſtra Rzeczypoſpolitey Francuſkiey, pozwolił po wſzyſtkich ſwych kraiach Francuzom maiącym prawo do obywatelſtwa ſwey Rzeczypoſpolitey, noſić kokardy trzykolorowe.